

„Het is al weer 5 jaar geleden dat ons karakteristieke Theehuis Jansland zijn deuren opende”.

De droom bestaat voort...!

Het theehuis biedt werkervaringsplaatsen aan jongeren met een autisme spectrum stoornis of een spraak- en taalstoornis. Met de opgedane werkervaring in de veilige en kleinschalige omgeving van het theehuis bereiden deze jongeren zich voor op een zelfstandige toekomst.

Deze uitgave is tot stand gekomen vanuit het idee om oud-leerlingen te laten vertellen wat zij aan hun werk- en leerervaringen bij Theehuis Jansland hebben gehad en nog steeds hebben. Dankzij de medewerking van Gideon, Romy, Macy, Willemijn, Sander, Rob, Jelle, Naomi, Laura, Martine, Alexander, Merijn, Maarten en Anthony is deze bijzondere herinnering aan het 5-jarig jubileum van het theehuis tot stand gekomen. Wij danken hen allen hartelijk voor hun bijdragen en mooie verhalen.

Wij nodigen u van harte uit om in ons theehuis te komen genieten van een bijzondere horeca ervaring.

Bestuur Stichting Jansland
maart 2017

„Bij Theehuis Jansland hebben ze hart voor de zaak en voor wat ze doen”.

Gideon vindt de vraag ‘Wat is het verschil tussen mensen met en zonder ASS?’ moeilijk te beantwoorden. Het is al lastig te zien of iemand autisme heeft.

Gideon is 26 jaar en heeft gewerkt bij Theehuis Jansland in de periode van februari tot september 2012.

Wat Gideon wel opvalt, is dat ze meer behoefte hebben aan regelmaat en overzicht. Gebrek aan flexibiliteit en het sociale verkeer blijft een punt. Ongeschreven regels en wanneer is het wel of niet gebruikelijk om een ‘zwaar onderwerp’ aan te snijden? Sommige mensen met autisme kunnen eigenaardige tics of gewoonten hebben.

Voor Gideon is Theehuis Jansland een opstapje geweest naar het verbeteren van sociale vaardigheden. „Je wordt uitgedaagd om een gesprek aan te gaan met de gasten. Of het initiatief te nemen voor een gesprek.”

Nu doet Gideon vrijwilligerswerk waar hij zelf mensen met autisme begeleidt. „Dat is vooral gericht op sociale activiteiten. Bijvoorbeeld hardlopen met iemand met pleinvrees.”

Dit doet Gideon naast zijn studie HBO Informatica. Gideon is een perfectionist en dat kan ook wel weer een tegenhanger/valkuil zijn.

In zijn parttime baan bij een ICT bedrijf is Gideon bezig met het ontwikkelen van een mobiele applicatie. Hij hoopt er één te ontwikkelen voor de medische sector gericht op hulpverleners. Het gaat daarbij om een virtuele omgeving voor aandoeningen zoals fobieën.

„Ik heb het zo leuk gevonden in Theehuis Jansland. Ik zal er graag eens terug keren als ze handen te kort komen.”

Jelle 21 jaar, woont in Voorschoten. Hij heeft van maart 2012 tot juli 2015 gewerkt bij Theehuis Jansland. Jelle volgt nu de opleiding HBO-ICT. Daarnaast is Jelle begeleider bij een scouting voor kinderen met zowel lichamelijke als verstandelijke beperkingen. En dat vindt hij geweldig om te doen. „Het zijn de liefste kinderen die ik ken, ze klieren niet en zijn vooral heel dankbaar voor deze leuke tijdsbesteding. Ik probeer dan altijd te relativëren en rustig te blijven in crisissituaties.”

Toen Jelle het theehuis binnenkwam, had hij geen werkervaring en wist niet wat hij zich moest voorstellen om voor een echte werkgever te werken. In de drie jaar dat Jelle er heeft gewerkt, heeft hij meer rust in zichzelf opgebouwd. „De vrijwilligers geven je de tijd om taken uit te voeren.” Ook voelt Jelle zich meer op zijn gemak in onbekende situaties. Jelle vertelt dat de drempel nog steeds wel hoog ligt om met vreemden een gesprek te beginnen, maar die lag 5 jaar geleden veel hoger. Hij voelt zich nu veel meer op zijn gemak in een vreemde omgeving.

Jelle ziet zelf niet veel verschillen tussen zich zelf en mensen zonder autisme. „Er zijn verschillende gradaties.

Bij de ‘zwaardere vormen’ zal je dat wel sneller herkennen. Maar bij de ‘lichtere vormen’ zie ik weinig verschil.” Artsen stellen vaak te snel een diagnose bij iemand met autistische trekjes. Maar iemand anders met duidelijke kenmerken van autisme krijgt geen diagnose. „Ik vraag me af waar de grens precies ligt.”

Jelle ervaart ook dat er naar mensen met autisme minder wordt geluisterd. Hij heeft moeite om deel te nemen aan een gesprek dat al is gestart tussen andere mensen. „Ik heb dan het idee dat ik niet gehoord word of ik genegeerd word. Of ze dat express doen? Dat is voor mij nog steeds een raadsel.”

Jelle kijkt met plezier terug op het werken bij Theehuis Jansland. Toen Jelle na 3 jaar wegging had hij er ook nog wat aan in een moeilijk moment. „Ik had iets vervelends meegemaakt en Petra heeft me geholpen door naar me te luisteren en met mij erover te praten. Ik voelde me een stuk beter en ik kon de vervelende situatie waar ik in zat, beter begrijpen en beoordelen.”

„Ik streef er naar om uniek te zijn. Ik ben niet zo van de cliché, maar doe altijd graag iets onverwachts. Wel apart hè, voor iemand met autisme.”

„De gasten worden begroet met een stralende lach!”

Laura was één van de eerste leerlingen bij Theehuis Jansland. Zij kwam altijd trouw en met plezier op zaterdag werken. Zij werkte er vanaf de opening tot de zomer van 2014.

In deze twee jaar heeft Laura zich ontplooid van een afwachtend meisje tot iemand die zich opener kan opstellen naar andere mensen toe. Zo werden de gasten begroet met een stralende lach bij het opnemen van de bestellingen. „Ik heb met veel plezier in het Theehuis gewerkt”, aldus Laura.

Na het afronden van de middelbare school is zij begonnen aan een HBO studie Bio-Informatica. Laura zegt: „Ik ben goed in programmeren.” Zij wil na de afronding van deze studie medische onderzoeksprogramma's gaan schrijven.

Laura omschrijft het verschil tussen iemand mét en iemand zonder autisme, dat diegene mét autisme meer oog voor detail heeft. Zoals bijvoorbeeld een spellingsfout vinden.

„Theehuis Jansland is een tijd voor mij een ‘tweede thuis’ geweest. Iedereen heeft een veilige basis nodig. Inmiddels heb ik het meer los kunnen laten en leef ik mijn leven.”

Martine, 33 jaar, is in mei 2012 begonnen als leerling bij Theehuis Jansland. Nu is zij vrijwillig werkzaam bij de PR-groep van het theehuis. „Toen we met het theehuis een taart voor de koning gingen bakken, heb ik voor het eerst een persbericht gestuurd naar de krant. Dit is goed opgenomen en mij is toen gevraagd de PR op me te nemen.

Door het werk bij Theehuis Jansland heeft Martine ontdekt dat zij ondanks haar autisme veel meer kan. „Bij autisme kan je jezelf ontwikkelen, maar er is gewoon meer tijd en goede begeleiding voor nodig.”

Zij heeft ontdekt hoe leuk werken is, en hoe leuk zij de horeca vindt. Zij heeft een thuisstudie tot horeca-assistente gedaan. Martine is daarbij begeleid door een vrijwilligster van het theehuis. „Ik ben in één keer geslaagd voor mijn theorie examen. De praktijk leerde ik uiteraard al in het theehuis.”

Martine heeft naast de PR-werkzaamheden voor Theehuis Jansland ook een baan als gastvrouw bij een zorginstelling. Hier komen haar ervaringen in de horeca goed van pas. „Ik ben voor die baan gegaan vanwege de ontwikke-

lingsmogelijkheden. Die zijn voor mij heel belangrijk.” Als ervaringsdeskundige op het gebied van autisme wordt Martine ook regelmatig gevraagd als gastspreker bij lezingen. Zij wil het goede voorbeeld geven: hoe ver kan je komen met autisme en wat is daarvoor nodig? „Zo is Theehuis Jansland ook een onderdeel in mijn verhaal geworden.”

Er zijn veel verschillen tussen mensen met autisme. Niet alles wat gedacht wordt over mensen met autisme klopt. Martine zelf wijkt soms totaal af van het plaatje. Er wordt vaak met verbazing op haar gereageerd als zij vertelt dat zij autisme heeft.

Mensen zonder autisme doen in ieder geval veel dingen tegelijk en verwachten soms te veel van anderen. Autisme is niet altijd zichtbaar, soms valt het bij de één iets meer op dan bij de ander.

Theehuis Jansland is een tijd voor Martine een ‘tweede thuis’ geweest. „Iedereen heeft een veilige basis nodig. Inmiddels heb ik het meer los kunnen laten en leef ik mijn leven. Ze hebben me een duwtje in de rug gegeven bij tegenwind. Nu kan ik stap voor stap verder. Mijn vrienden hebben het ‘stokje’ overgenomen. Het feit dat er iemand is, die in je gelooft en je een kans biedt, dat heeft me goed gedaan. Ik vraag me af of ik zover was gekomen zonder het Theehuis.”

„Ik hoop dat Theehuis Jansland nog lang door gaat, Ze geven een warm gevoel dat je altijd hier terug mag komen. Vooral door de uitnodigingen voor het leerlinguitje en deelname aan dit boek”.

Naomi is 19 jaar en doet de zorgopleiding. Ze heeft bij Jansland gewerkt van september 2014 tot en met juli 2015. Als ze klaar is met haar opleiding wil ze in de gehandicaptenzorg werken.

Naomi komt over als een gezellig en spontaan meisje. Voordat ze bij Jansland kwam werken was ze erg verlegen. Het werken in het theehuis heeft voor een goede ontwikkeling gezorgd. Bij Theehuis Jansland worden de sociale vaardigheden ontwikkeld en ook hierdoor durft Naomi sneller mensen aan te spreken.

In het theehuis helpen ze je graag, maar een hulpvraag kan moeilijk zijn om te stellen. Naomi vertelde dat ze juist door haar werkervaring ook geleerd heeft om hulp te vragen. En dat kan ze nu makkelijker toepassen in haar huidige stages. Ze loopt nu stage in het speciaal onderwijs in een kleuterklas. Daar zijn ze gericht op ontwikkeling van de kleuters met o.a. downsyndroom.

Dat een goede ontwikkeling belangrijk is, weet Naomi heel goed. Niet alleen in haar sociale vaardigheden, maar ook andere vaardigheden zijn verbeterd. Omdat ze last

heeft van dyscalculie, heeft het werken met de kassa haar juist geholpen om beter te kunnen rekenen. Door er steeds mee bezig te zijn.

Voor een goede ontwikkeling is uiteraard ook de juiste begeleiding nodig. Naomi heeft veel rust ervaren en fijne één op één begeleiding. De hulp werd op jou aangepast. De motivatie om je doelen te behalen waren er zeker.

De motivatie was vast welkom, maar Naomi is daarbij ook een echte doorzetter. Als iets niet lukt dan gaat ze door tot ze het wel kan. Dit perfectionisme kan een zwakte zijn, maar als doorzetter heeft Naomi al heel veel bereikt. Zo zit ze op volleybal. De coördinatie met de bal kan lastig zijn, maar door veel te trainen gaat dat vanzelf beter.

Naomi wil als ze klaar is met haar opleiding verder in de gehandicaptenzorg. Ze twijfelt nog of ze met kinderen of volwassenen wil werken. Ze vindt beiden leuk, maar weet dat het werken met kinderen drukker is en minder structuur biedt dan het werken met volwassenen. Ze moet nog even haar stage afmaken (speciaal onderwijs) en daarnaast werkt ze ook nog op haar oude stageplaats (dagbesteding voor volwassenen met verstandelijke beperking).

„Voor mensen die geen ervaring hebben in de horeca en het wel willen leren, maar moeite hebben met het leggen van contacten, is Theehuis Jansland een mooi opstapje.”

„Iedereen heeft wel iets wat anders is. Ik kijk niet tegen ze op. Soms is het lastig autisme te hebben, maar soms ook weer niet. Ik heb gemerkt dat ik een talent heb in het onthouden van gebeurtenissen op bepaalde data.”

Rob is 22 jaar. Woont in Valkenburg. Hij heeft van maart tot december 2012 gewerkt bij Theehuis Jansland. Daar werkte hij voornamelijk in de bediening, omdat hem dat het meest interesseerde.

Rob heeft veel geleerd op het gebied van contact maken. In de bediening moest hij wel contact maken met de gasten. En verder heeft hij zich over het algemeen goed ontwikkeld. „Theehuis Jansland is een mooi opstapje.”

In de tijd van Jansland liep Rob stage bij een ander restaurant. Daar werkt hij nu nog steeds voor drie dagen per week. „Als er iets verandert in de routine van werk dan is het omschakelen moeilijk.”

De andere dagen werkt Rob ook. Hij heeft twee banen. Rob werkt ook nog bij een cursuscentrum in Noordwijk, waar hij op de horeca-afdeling werkt.

Van zichzelf is Rob al sociaal. Gamen vindt hij leuk. Zijn vriendin is gek van paarden en heeft een verzorgpaard. Rob zelf niet, maar vindt het wel steeds leuker worden.

„Het is leuk om een praatje te maken met de gasten wanneer je een bestelling opneemt.”

Romy en Macy (19 jaar) zijn een identieke tweeling en hebben beiden bij Theehuis Jansland gewerkt. Beiden hebben een spraak-taalstoornis. Ze werkten niet op dezelfde dagen in het theehuis. Romy en Macy zijn begonnen in februari 2012. Macy heeft tot de winter van 2013 gewerkt en Romy nam in de zomer van 2014 afscheid.

Macy doet nu een opleiding maatschappelijke zorg. Ze zit in het tweede leerjaar. Ze heeft in het eerste jaar stage gelopen bij een wijkservicecentrum van een zorginstelling. Nu loopt ze stage bij ouderen met dementie. Later wil Macy graag activiteitenbegeleidster worden, maar ze weet nog niet voor welke doelgroep.

Romy doet de opleiding Dienstverlening. Ze wil Helpende Zorg en Welzijn gaan doen. Ze heeft stage gelopen op een kinderdagverblijf en nu gaat ze stage lopen bij een zorginstelling. Later hoopt ze kinderverpleegkundige te worden.

Romy en Macy merken dat mensen met autisme meer moeite hebben met het leggen van contacten.

Bij Theehuis Jansland hebben ze alle twee geleerd om meer contacten te leggen. Dit was ook hun leerdoel. Macy wilde sneller contacten leren maken met mensen. Dat gaat nu veel beter. Romy wilde graag meer mensen ontmoeten en ervaring op doen. Zij heeft ook als invalkracht bij het theehuis gewerkt. Uiteraard vonden ze het ook erg gezellig en vinden het theehuis een aanbeveling voor leerlingen met autisme en/of spraak-taalstoornis. „Het is leuk om een praatje te maken met de gasten wanneer je een bestelling opneemt.” De gasten weten uiteraard ook hoe de leerlingen zijn.

Romy en Macy hebben naast school en werk ook andere interesses. Zo is Macy gek op voetbal en heeft dat ook 7 jaar gedaan. Helaas kreeg ze het te druk met huiswerk voor school en er waren te veel nieuwe mensen bij gekomen. Die waren te fanatiek en het moet uiteraard wel leuk blijven.

Hoe druk Macy het ook heeft met school, ze heeft wel tijd voor leuke dingen. Zoals met Romy en hun opa en oma naar een kerstmarkt in Essen, Duitsland gaan.

Romy past wel eens op haar neefjes en nichtjes. Ze heeft 8 jaar Streetdance gedaan. „Dat is vooral heerlijk om je hoofd leeg te maken.”

„Ook de locatie en de sfeer waren erg prettig. Na een paar maanden voelde ik me al thuis. Eigenlijk sneller dan op andere werkplekken.”

Sander (op de foto links) is 22 jaar en woont in Rijnsburg. In de periode van september 2012 tot juli 2014 werkte Sander op zaterdagochtend in Theehuis Jansland. Hij kwam altijd op de fiets vanuit Rijnsburg.

Het leukste om te doen was bakken. Dat is ook Sander zijn specialiteit. De recepten wist hij uit zijn hoofd. Hij vond de werkwijze handig. Vooral het werken met handschoenen was fijn en ook heel hygiënisch. Bakken doet Sander liever dan mensen bedienen. Natuurlijk heeft Sander dat ook gedaan, maar het contact met gasten is toch wat moeilijker. Toch vond Sander het belangrijk dat de gasten als eerste werden geholpen.

Het werken in het theehuis heeft Sander als zeer prettig ervaren. De vrijwilligers en gasten waren allemaal vriendelijk. Ook de locatie en de sfeer waren erg prettig. „Na een paar maanden voelde ik me al thuis. Eigenlijk sneller dan op andere werkplekken. Ik heb geleerd contact te maken, geduld te hebben en vriendelijk te blijven.”

„In de horeca leer je dat dames als eerste bediend moeten worden, maar in een grote groep blijft dat soms las-

tig. Vooral om dan ook nog eens te onthouden wie welk gerecht besteld heeft.”

Sander werd door een vrijwilligster begeleid, die samen met hem uit een boekje werkte. Het boek heet: 'Op zoek naar stage en werk'. Alle hoofdstukken hebben ze doorgenomen. Bijvoorbeeld hoe je een goede structuur kan hebben in het pakken van dranken. Eerst koude dranken en zo opbouwen naar warme dranken.

Nu werkt Sander op zaterdagmiddag bij een lunchcafé, dat werk biedt aan mensen met een beperking. Sander heeft daar verschillende taken zoals broodjes maken en afwassen. Toen Sander nog bij Theehuis Jansland werkte, ontwikkelde hij zich al naar een baan bij een warenhuis in Voorschoten. Daar heeft Sander twee jaar gewerkt. Hij werkt nu op een andere locatie van dit warenhuis. Als begeleiding heeft hij een jobcoach, die één keer per week langs komt en hem goed helpt.

Daarnaast heeft Sander ook nog ruimte voor zijn hobby's. Hij houdt van voetbal, maar zit niet op een voetbalvereniging. Sander vindt het ook leuk om te kijken naar voetbal en te wandelen. Dat doet hij met een groep van VTV. Koken is ook een favoriete bezigheid. Twee dagen in de week staat Sander thuis voor 5 personen te koken. Het liefst pasta of Hollandse gerechten.

„Ik heb geen spijt en ik ben blij dat ik daar ervaring heb mogen opdoen. De periode bij Theehuis Jansland heeft mij uit de 'negatieve cirkel' gehaald. Ook de locatie is top.”

Willemijn is 28 jaar. Zij heeft van september 2015 tot juli 2016 gewerkt in het theehuis.

Sindsdien is de vriendenkring van Willemijn breder geworden. „Ik heb via een collega meer mensen leren kennen. En meer ervaring in de horeca opgedaan.”

Willemijn is verder gegaan in de horeca na de goede ervaring die ze bij Theehuis Jansland heeft opgedaan. Ze werkt nu 3 dagen bij een tosti restaurant. En 1 dag bij een lunchroom. „Dit had niet andersom moeten zijn. Theehuis Jansland is een goede voorloper. Ik heb goede gesprekken gehad, geleerd positief te denken en dingen anders te zien.”

Willemijn heeft als hobby koken en bakken. Daarnaast sport ze zoals hockey en roeien.

„Het verschil met mensen met autisme en zonder ervaar ik zelf dat mensen met autisme meer in hun eigen wereld zitten. Op sociaal vlak merk ik enige verschillen. Zoals het niet goed herkennen van gezichtsuitdrukkingen. En het voeren van gesprekken kan lastig zijn. Ik merk dat

mensen met autisme veel piekeren. Lastig is ook het oplossen van problemen/gebeurtenissen. Het werkt net wat ingewikkelder als je autisme hebt.”

„Maar uiteraard zijn er ook positieve kanten aan autisme. Sommigen zijn bijvoorbeeld goed in plannen, strak en geordend. En mensen met autisme kunnen meer details zien.”

Colofon

Uitgave ter gelegenheid van het
5-jarig jubileum van Theehuis Jansland

Interviews

Martine van Deventer

Tekst en redactie

PR Theehuis Jansland

Fotografie

Maarten Bakker (www.fotomaarten.nl)

Grafische vormgeving

Janna Bedaux (www.jannabedaux.nl)

Contactgegevens

Stichting Jansland
Rosenburgerlaan 7
2252 AX Voorschoten

071 - 5612089
theehuisjansland@gmail.com
www.theehuisjansland.nl

